KOMISJONI OTSUS (EL) 2021/1871,

22. oktoober 2021,

millega muudetakse otsust 2014/312/EL, millega kehtestatakse siseruumi- ning välisvärvidele ja -lakkidele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2021)7514 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ([1]) eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles konsulteerinud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

(1) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise võib anda toodetele, millel on kogu olelusringi jooksul väike keskkonnamõju. Igale tooterühmale tuleb kehtestada konkreetsed ELi ökomärgise kriteeriumid.

(2) Komisjoni otsusega 2014/312/EL ([2]) on kehtestatud sellised kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded siseruumi- ja välisvärvide ja -lakkide jaoks.

(3) Kooskõlas ELi ökomärgise toimivuse kontrolli (REFIT) 30. juuni 2017. aasta järeldustega ([3]) hindasid komisjoni talitused, kas on asjakohane kõnealust otsust muuta, et tagada kava laialdane kasutuselevõtt kõnealuse tooterühma puhul. Samuti peeti nõu avaliku sektori sidusrühmadega.

(4) Kõnealune hindamine kinnitas, et kriteeriumide täieliku toimivuse tagamiseks on vaja teha erand pigmendi titaandioksiidi (TiO2; CASi nr 13463-67–7) ja pigmendilisandi trimetüloolpropaani (TMP; CASi nr 77–99-6) suhtes.

(5) Pärast komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/217 ([4]) vastuvõtmist klassifitseeriti kuiva pulbrina esinev pigment TiO2 kui 2. kategooria kantserogeenne aine sissehingamisel ning sellele lisati vastav ohukood H351 ja ohulause „arvatavasti põhjustab vähktõbe“, kui vähemalt 1 % TiO2 osakeste aerodünaamiline läbimõõt on 10 µm või väiksem. See klassifikatsioon jõustub 1. oktoobril 2021 ja alates sellest kuupäevast ei ole enam võimalik kasutada titaandioksiidi ELi ökomärgisega värvi- ja lakitoodetes kontsentratsioonis üle 0,010 massiprotsendi, välja arvatud juhul, kui on selgesõnaliselt tehtud erand komisjoni otsuse 2014/312/EL lisas esitatud 5. kriteeriumi punkti a alapunkti i nõuetest.

(6) Tööstussektori sidusrühmadelt, ELi ökomärgise komisjoni liikmetelt ja ELi ökomärgise omanikelt saadud teabe kohaselt kasutatakse TiO2 praegu vähemalt 91 % ELi ökomärgist kandvate värvi- ja lakitoodete puhul (tavaliselt on TiO2 sisaldus värvides ja lakkides 3–30 massiprotsenti ja toonimispastades kuni 65 massiprotsenti). Muude ISO 14024 kohaste I tüübi ökomärgiste puhul on liidus juba tehtud erand TiO2 kasutamisele, olenemata selle kontsentratsioonist vedelates värvides ja lakkides, millel ei ole H351 ohukoodi.

([1]) ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

([2]) Komisjoni otsus 2014/312/EL, millega kehtestatakse siseruumi- ning välisvärvidele ja -lakkidele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 164, 3.6.2014, lk 45).

([3]) Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 122/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) ning parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 66/2010 (ELi ökomärgise kohta, COM(2017) 355 final) kohaldamise läbivaatamise kohta.

([4]) Komisjoni 4. oktoobri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/217, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning parandatakse kõnealust määrust (ELT L 44, 18.2.2020, lk 1).

(7) TiO2 on kõigi teiste teadaolevate alternatiividega võrreldes parimate omadustega pigment tänu selle suurele eredusele ja suurele murdumisnäitajale. Et tagada kattekihi teatav läbipaistmatus, peab selliseid alternatiivseid pigmente nagu tsirkooniumoksiidi, tsinkoksiidi, baariumsulfaati või tsinksulfaati sisaldavate värvide ja lakkide pigmendisisaldus olema suurem või neid tuleb peale kanda paksema kihina, mis avaldab keskkonnale suuremat mõju.

(8) Taotlus teha erand TiO2 kasutamiseks ELi ökomärgisega värvides ja lakkides peaks hõlmama üksnes selliseid segusid, mille puhul TiO2 esinemine neis ei põhjusta lõpptoote klassifitseerimist ohukoodi H351 alla. Delegeeritud määruse (EL) 2020/217 kohaselt peab selliste vedelate segude pakendil, mis sisaldavad vähemalt 1 % TiO2 osakesi, mille aerodünaamiline läbimõõt on 10 µm või vähem, olema ohulause EUH211: „Hoiatus! Pihustamisel võivad tekkida ohtlikud sissehingatavad piisad. Pihustatud ainet või udu mitte sisse hingata“, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 II lisa 2. osas ([5]).

(9) 2020. aasta märtsis klassifitseeriti pigmendi lisaaine trimetüülfosfit (TMP) Euroopa Kemikaaliameti hallatava klassifitseerimis- ja märgistusandmikule andmete ühise esitamise osana 2. kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks ning lisati sellega seotud ohukood H361fd ja ohulause „arvatavasti kahjustab viljakust või loodet“. Värvitootjad ei kasuta trimetüülfosfitit otseselt, kuid seda võib esineda pigmentides lisaainena kontsentratsioonis kuni 1,0 massiprotsenti pigmendis (tavaliselt kuni 0,6 %). TMPga töödeldud pigmente ei tohi kasutada ELi ökomärgisega värvi- ja lakitoodetes, kui TMP sisaldus värvi- või lakitootes on suurem kui 0,010 massiprotsenti. Selleks et hõlbustada TMPga töödeldud pigmentide kasutamist, tuleb TMP esinemisele teha selgesõnaline erand otsuse 2014/312/EL 5. kriteeriumi punkti a „Ohuklasside ja riskilausete suhtes kohaldatavad üldpiirangud“ nõuetest.

(10) Tööstussektori sidusrühmadelt, ELi ökomärgise komisjoni liikmetelt ja ELi ökomärgise omanikelt saadud teabe põhjal töödeldakse pigmente TMPga, et parandada nende voolu doseerimise ajal ja suurendada ühtlast jaotumist segamise ajal. TMPga töödeldud pigmendid hõlbustavad ühtlast jaotumist segus ja lühendavad segamisaega (hinnanguliselt 30 %), mille tulemuseks on energiasääst ja tehase suurem tootlikkus. Praegu puuduvad teadaolevad alternatiivid, millest saadav kasu voolule ja ühtlasele jaotumisele segus oleks TMP kasutamisega võrreldav. TMP-le ohutute või vähem ohtlike alternatiivide väljatöötamiseks kulub hinnanguliselt vähemalt kaks aastat, kuid selle õnnestumine ei ole kindel. TMPga töödeldud pigmentide jätkuv kasutamine värvi- ja lakitoodetes on liidus juba lubatud mitme muu ISO 14024 kohase I tüübi ökomärgise puhul.

(11) Vajadust teha TiO2 ja TMP puhul erandid pärast otsuse 2014/312/EL kehtivusaega tuleks seotud kriteeriumide läbivaatamise käigus hoolikalt hinnata. Senikaua julgustatakse tööstust leidma neile ainetele ohutumaid alternatiive.

(12) Selguse huvides tuleb otsuse 2014/312/EL lisa liite punkti 1 alapunktis iii asendada 2-metüül-2H-isotiasool-3-ooni (MIT; CASi nr 2682-20–4, EC-nr 220–239-6) puhul märgitud piirmäär 0,0200 % piirmääraga 0,0015 %, et viia kõnealuse lisa 5. kriteeriumi punkti a sisu kooskõlla määruse (EÜ) nr 1272/2008 ([6]) 1. mail 2020 jõustunud kolmeteistkümnenda kohandamisega teaduse ja tehnika arenguga.

(13) Kolmeteistkümnenda kohandusega alandati tegelikult 0,0015 %ni MITi kontsentratsiooni piirmäär, mis tingiks segu klassifitseerimise 1A kategooria naha sensibilisaatorina koos sellega seotud ohukoodiga H317 ja ohulausega „võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni“. 5. kriteeriumi punkti a kohaselt ei tohi ELi ökomärgisega lõplik värvi- või lakitoode olla klassifitseeritud ohukoodiga H317, välja arvatud juhul, kui on tehtud selgesõnaline erand. Seetõttu on otsuse 2014/312/EL lisa ELi ökomärgise liites esitatud MITi piirmäär 0,0200 % vastuoluline ja tuleks asendada 0,0015 %ga.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

([6]) Komisjoni 4. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1480, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning parandatakse komisjoni määrust (EL) 2017/776 (ELT L 251, 5.10.2018, lk 1).

(14) Selguse huvides tuleb otsuse 2014/312/EL lisa liite punkti 1 alapunktis iii asendada aine 2-oktüül-2H-isotiasool-3-oon (OIT; CASi nr 26530-20–1, EC-nr 247–761-7) puhul märgitud piirmäär 0,0500 % piirmääraga 0,0015 %, et viia kõnealuse lisa 5. kriteeriumi punkti a sisu kooskõlla määruse (EÜ) nr 1272/2008 1. märtsil 2022 jõustuva viieteistkümnenda kohandamisega teaduse ja tehnika arenguga.

(15) Viieteistkümnenda kohandamisega alandatakse 0,0015 %ni OITi kontsentratsiooni piirmäär, mis tingiks segu klassifitseerimise 1A kategooria naha sensibilisaatorina koos sellega seotud ohukoodiga H317 ja ohulausega „võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni“. 5. kriteeriumi punkti a kohaselt ei tohi ELi ökomärgisega lõplik värvi- või lakitoode olla klassifitseeritud ohukoodiga H317, välja arvatud juhul, kui on tehtud selgesõnaline erand. Seetõttu oleks ELi ökomärgise liites esitatud OITi piirmäär 0,0500 % alates 1 märtsist 2022 vastuoluline ja tuleks asendada 0,0015 %ga alates kõnealusest kuupäevast.

(16) Seega tuleks otsust 2014/312/EL vastavalt muuta.

(17) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Otsuse 2014/312/EL lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 22. oktoober 2021

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Virginijus SINKEVIČIUS

LISA

Otsuse 2014/312/EL lisa liidet muudetakse järgmiselt.

(1) Jagu pealkirjaga „1. Värvainetele, sideainetele ja lõpptoodetele lisatud säilitusained, iii. Isotiasolinooniühendite lubatud summaarne kogus kasutusvalmis tootes“ muudetakse järgmiselt:

a) 2-metüül-2*H*-isotiasool-3-ooni lubatud piirnorm 0,0200 % asendatakse järgmisega:

„2-metüül-2*H*-isotiasool-3-oon: 0,0015 %“;

b) 2-oktüül-2*H*-isotiasool-3-ooni lubatud piirnorm 0,0500 % asendatakse järgmisega:

„2-oktüül-2*H*-isotiasool-3-oon: 0,0500 % (kuni 28. veebruarini 2022); 0,0015 % (alates 1. märtsist 2022)“;

(2) jaos pealkirjaga „5. Mitmesugused üldkasutatavad konkreetse funktsiooniga ained“ asendatakse punkt f „Pigmendid“ järgmisega:

„Ainerühm	Piirangu ja/või erandi ulatus	Kontsentratsiooni piirmäärad (vajaduse korral)	Hindamine ja kontroll
f. Pigmendid Kohaldamine: kõik tooted	Piirang: metallisisaldusega pigmente kasutatakse ainult siis, kui laboratoorsete uuringutega on näidatud, et metalli sisaldav kromofoor on seotud kristallvõresse ja on lahustumatu. Erand: järgmiste metallisisaldusega pigmentide kasutamise suhtes on tehtud erand (katseid ei ole vaja teha): — baariumsulfaat — antimonnikkel lahustumatus TiO_2-võres — sinine koobaltaluminaatspinell — sinakas-roheline koobaltkromiitspinell	Puudub	Kontrollimine: katsetulemused, mis näitavad, et pigmentkromofoor on seotud kristallvõresse ja on lahustumatu. Katsemeetod: DIN 53770-1 või samaväärne
	Erand kriteeriumist 5a: 2. kategooria kantserogeen, H351 (sissehingamisel): — ainult titaandioksiidi (TiO_2) puhul ja ainult juhtudel, kui titaandioksiidi olemasolu ei põhjusta selle värvi- või lakitoote, millele ökomärgis antakse, klassifitseerimist 2. kategooria kantserogeeniks (H351)	Puudub	Kontrollimine: taotleja peab tõendama, et nii neil kui ka TiO_2 tarnijal on süsteemid töötajate kokkupuute minimeerimiseks kuiva TiO_2 pulbriga töökohal (nt suletud doseerimissüsteemid, ventileeritud doseerimis- ja segamisalad, isikukaitsevahendid).
	Erand kriteeriumist 5a: 2. kategooria reproduktiivtoksiline aine, H361fd: — trimetüloolpropaani (TMP) puhul, ainult kasutamisel pigmentide lisandina	0,50 %	Kontrollimine: pigmendi tarnija kinnitab, et TMP sisaldus pigmendis ei ületa 0,50 massiprotsenti.“